

การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวพิมพ์ นีระวารังกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-819-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I14101190

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF DISTRICT SUPERVISORS'
WORK PERFORMANCE UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Pimpa Piriavarangkul

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-819-5

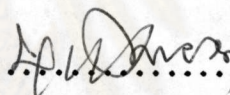
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ เขต
 สังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวนิมมา นิริยะวารงกุล
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

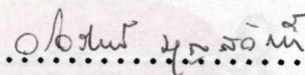

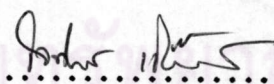
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

ศูนย์วิจัยสมเด็จย่า
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับขจัดย่อพิมพ์ในรูปถ่ายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพื่อเผยแพร่

ง

พิมพ์ ทิริยะวารางกุล การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัด กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF DISTRICT SUPERVISORS' WORK PERFORMANCE UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 193 หน้า. ISBN 974-583-819-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 499 คน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร และผู้บริหารโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติหน้าที่ครบตามที่กรุงเทพมหานครกำหนดไว้ คือ หน้าที่ในหมวดนิเทศการศึกษา หน้าที่ตามแผนพัฒนาการศึกษารวมทั้งกรุงเทพมหานคร และหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งปฏิบัติโดยใช้วิธีการประสานงานเป็นส่วนใหญ่ สำหรับปัญหาการปฏิบัติงานในหมวดนิเทศการศึกษา ได้แก่ ปัญหาขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดการติดตามและประเมินผล ขาดการวางแผนที่ดี ขาดทักษะและความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ และขาดการประสานงานที่ดี ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษารวมทั้งกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัญหาขาดคณะทำงานที่เชี่ยวชาญและขาดการประสานงานที่ดี สำหรับการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา

คุรุสภา
คุรุสภา

ภาควิชาบริหารการศึกษา.....
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C542032 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: PROBLEM/WORK PERFORMANCE/DISTRICT SUPERVISOR/BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

PIMPA PIRIYAVARANGKUL : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF DISTRICT
SUPERVISORS' WORK PERFORMANCE UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VALAIRAT
BOONSWASDI, 193 pp. ISBN 974-583-819-5

The purpose of this research was to study the state and problems of
District Supervisors' work performance under the Jurisdiction of the Bangkok
Metropolitan Administration. The 499 population consisted of District
Educational Officers, District Supervisors and School Administrators. The
instruments were structured interviews and questionnaires. The results were
as follows:

The District Supervisors under the Jurisdiction of the Bangkok
Metropolitan Administration have done all of the assigned duties such as the
Educational Supervision function, the Bangkok Metropolitan Administration's
Educational Development Plan and other assigned duties. Generally, they have
done their work with co-operation. The problems of work performance in the
Educational Supervision function were lack of budget, personnel, continuous
evaluation, good planning, skills, knowledge and understanding about work
performance and appropriate co-operation. The problems of work performance in
the Bangkok Metropolitan Administration's Educational Development Plan were
lack of well-trained staff and appropriate co-operation. As for work
performance of other assigned tasks, there were only few problems.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิติ..... *Miss Miss*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Obstet 2536*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา แนวคิด แนวทางในการวิจัย และกำลังใจเสมอมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เปรยยอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไข เครื่องมือวิจัย ศึกษาธิการเขต ศึกษาพิเศษเขต และผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ และขอขอบคุณ คุณวินิตย์ ปิยะเมธาง คุณนิมไพ ภู่งเจริญ คุณวัลลภชัย นิริยะวารางกุล และน้อง ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนทุกด้าน และกำลังใจ อย่างอบอุ่นตลอดเวลา

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ในส่วนความดีและประโยชน์อันจะมีจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่บุพการี และ ครุบาอาจารย์ทุกท่าน ด้วยความซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณยิ่ง

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
นิมพา นิริยะวารางกุล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
การนำเสนอผลการวิจัย.....	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร.....	10
การจัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร.....	12
ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	15
ระเบียบบริหารการศึกษาระดับกรุงเทพมหานคร.....	16
หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา.....	25
หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานเขต.....	29
หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์เขต.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	113
	สรุปผลการวิจัย.....	114
	อภิปรายผลการวิจัย.....	117
	ข้อเสนอแนะ.....	122
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	123
	รายการอ้างอิง.....	124
	ภาคผนวก.....	127
	ประวัติผู้เขียน.....	193

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2534.....	5
2	จำนวนและร้อยละของประชากรที่ให้ข้อมูล.....	44
3	สถานภาพของศึกษาธิการเขต.....	47
4	สถานภาพของศึกษานิเทศก์เขต.....	49
5	สถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน.....	51
6	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านการพัฒนาการศึกษา.....	54
7	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานบริการการสอน.....	57
8	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะ โรงเรียน.....	62
9	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านการนิเทศและตรวจเยี่ยม..	65
10	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานข้อมูลทางการศึกษา...	68
11	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานสนับสนุนวิชาการ.....	71
12	การปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านการประสานงาน.....	77
13	การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	80
14	การปฏิบัติงาน ในหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	84
15	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านการพัฒนาการศึกษา..	87
16	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานบริการการสอน..	89
17	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะ โรงเรียน.....	94
18	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้าน การนิเทศและ ตรวจเยี่ยม.....	96
19	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานข้อมูลทางการศึกษา	98
20	ปัญหาการปฏิบัติงาน ในหมวดนิเทศการศึกษาด้านงานสนับสนุนวิชาการ.	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	ปัญหาการปฏิบัติงานในหมวดนิติเทศการศึกษาด้านการประสานงาน....	104
22	ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	105
23	ปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	109
24	ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต.....	111

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนกภูมิ

แนกภูมิที่		หน้า
1	การแบ่งส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร.....	14
2	โครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	17
3	การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการศึกษา.....	27
4	โครงสร้างส่วนราชการของสำนักงานเขต.....	30
5	โครงสร้างส่วนราชการของงานศึกษาธิการ.....	31
6	การแบ่งเขตกรุงเทพมหานคร.....	33

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย